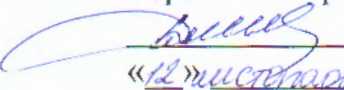

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Допускається до захисту
завідувач кафедри фінансів, банківської
справи та страхування

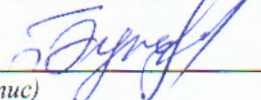
 доцент О.О. Драган
«12» листопада 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РЕЗУЛЬТАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
(за матеріалами ПСП «Нива» Гайсинського району Вінницької області)

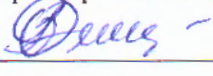
Виконала:

Бузевська Ніна Олександрівна

(підпис)

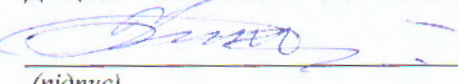
Керівник:

професор Варченко Ольга МIRONIVNA

(підпис)

Рецензент:

доцент Хомяк Наталія Василівна

(підпис)

Я, Бузевська Ніна Олександрівна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу
магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

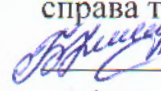
Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Затверджую

гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»

 доцент І.В.Артімонова

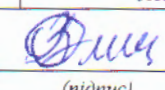
«04» листопада 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Бузевській Ніні Олександрівні

Тема: Формування системи управління фінансовими результатами сільськогосподарського підприємства (за матеріалами ПСП «Нива» Гайсинського району Вінницької області)
Перелік питань, що розробляються в роботі: поглибити теоретичну сутність фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств та ідентифікувати їх особливості; узагальнити методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства; провести аналіз організаційно-економічної структури підприємства та його складових ресурсного забезпечення; проаналізувати джерела формування фінансових результатів підприємства та визначити заходи з їх підвищення; провести оцінювання рентабельності підприємства та визначити фактори, що впливають на їх значення; обґрунтувати стратегічні пріоритети формування фінансових результатів діяльності підприємства; запропонувати управлінські інструменти збільшення доходів підприємства та забезпечення його беззбиткової діяльності.
Вихідні дані: фінансова звітність ПСП «Нива».

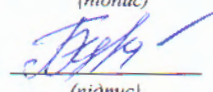
Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад 2023 - січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи професор О.М. Варченко

(підпис)

Здобувач

(підпис)

Н. О. Бузевська

Дата отримання завдання «04» листопада 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Бузевська Н. О. Формування системи управління фінансовими результатами сільськогосподарського підприємства (за матеріалами ПСП «Нива» Гайсинського району Вінницької області)

Досліджено процеси формування фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств та управління ними за матеріалами ПСП «Нива» Гайсинського району Вінницької області.

Встановлено, що досліджуване підприємство спеціалізується на виробництві зерново-технічних культур, серед яких основними є озима пшениця, кукурудза на зерно та соняшник, показники урожайності яких у 2023 р. знизилися, що було зумовлено несприятливим погодними умовами, а також обмеженим використанням мінеральних та органічних добрив.

Виявлено, що ПСП «Нива» забезпечило у 2023 р. збільшення величини чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 5,3 рази на основі нарощення обсягів реалізованої продукції та підвищення цін на неї. Негативним моментом у діяльності підприємства у 2023 р. є збільшення собівартості реалізованої продукції в 11 разів, що вимагає запровадження принципів менеджменту витрат у практичну діяльність, оскільки відбулося зменшення показника валового та чистого прибутку.

Запропоновано модель формування беззбитковості підприємства диференційовану залежно від стану ефективності підприємства та типу економічної стійкості. Модель беззбиткової діяльності підприємства дозволяє розрахувати основні показники, що характеризують його виробничу та збутову діяльність, виявити напрями коригування економічної, цінової, маркетингової та асортиментної політики підприємства, що дозволить сформувати цілісну модель формування беззбитковості.

Обґрунтовано алгоритм практичної реалізації моделі беззбитковості виробничо-комерційної у діяльності сільськогосподарського підприємства.

Зроблено висновок, що баланс досліджуваного підприємства не є абсолютно ліквідним. Окрім цього підприємство не відповідає вимогам платоспроможності, що потребує забезпечити нарощення суми грошових коштів для готовності негайно погасити власну поточну заборгованість.

Кваліфікаційна робота магістра містить 77 сторінок, 10 таблиць, 4 рисунка і 7 додатків. Список використаних джерел із 42 найменувань.

Ключові слова: оптимізація витрат, смартферми, беззбитковість, управління формуванням фінансових результатів, диверсифікація ринків збуту, сільськогосподарські підприємства.

ABSTRACT

Buzevska N. O. Formation of a system for managing the financial results of an agricultural enterprise (based on materials from the PSP "Nyva" of the Haisyn district of the Vinnytsia region)

The processes of forming the financial results of agricultural enterprises and their management were studied based on materials from the PSP "Nyva" of the Haisyn district of the Vinnytsia region.

It was established that the enterprise under study specializes in the production of grain and technical crops, the main ones being winter wheat, corn for grain and sunflower, the yield indicators of which decreased in 2023, which was due to adverse weather conditions, as well as limited use of mineral and organic fertilizers.

It was found that in 2023, the PSP "Nyva" ensured an increase in the amount of net income from the sale of products (goods, works, services) by 5.3 times based on an increase in the volume of products sold and an increase in prices for them. A negative point in the activities of the enterprise in 2023 is an increase in the cost of goods sold by 11 times, which requires the introduction of cost management principles into practical activities, since there was a decrease in the gross and net profit indicator.

A model of the formation of the break-even point of the enterprise is proposed, differentiated depending on the state of the enterprise's efficiency and the type of economic stability. The model of the company's break-even activity allows you to calculate the main indicators characterizing its production and sales activities, to identify directions for adjusting the company's economic, price, marketing and assortment policy, which will allow to form an integral model of the formation of break-even.

The algorithm of practical implementation of the production-commercial break-even model in the activity of the agricultural enterprise is substantiated.

It was concluded that the balance sheet of the investigated enterprise is not absolutely liquid. In addition, the company does not meet the requirements of solvency, which needs to ensure an increase in the amount of cash in order to be ready to immediately repay its own current debt.

The master's thesis contains 77 pages, 10 tables, 4 figures and 7 appendices. List of used sources from 42 names.

Keywords: cost optimization, smart farms, break-even, management of financial results formation, diversification of sales markets, agricultural enterprises.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	7
1.1. Теоретична сутність фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств	7
1.2. Методичні підходи до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	14
Висновки до першого розділу	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПСП «НИВА» ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	19
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	19
2.2. Аналіз джерел формування фінансових результатів підприємства	23
2.3. Оцінювання рентабельності підприємства та факторів, що її визначають	29
Висновки до другого розділу	37
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА СКЛАДОВИХ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПСП «НИВА» ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	40
3.1. Обґрунтування стратегічних пріоритетів формування фінансових результатів діяльності підприємства	40
3.2. Управлінські інструменти збільшення доходів та забезпечення беззбиткової діяльності підприємства	52
Висновки до третього розділу	59
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	66
ДОДАТКИ	71

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фірман Н.Я., Вашків О.П. Економічна сутність фінансового результату підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 5. С. 162-16
2. Назаренко О. В. Фінансові результати : сутність та особливості організації бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / О. В. Назаренко, Р. В. Лукаш – Інвестиції : практика та досвід. 2018. № 22. С. 19-25.
3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом МФУ України від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. URL: www.rada.gov.ua.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Бланк І.О. Управління прибутком. К.: Ніка-Центр; 2007. 768 с.
6. Бобровська Н.В., Грицевська О.А., Сухорукова В.В. Формування фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств Жовтневого району Миколаївської області. Фінансовий простір. 2015. № 4 (20). С. 145- 148.
7. Лесюк А.С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. Агросвіт. 2020. № 15. С. 67-73. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306&6792.2020.15.67>
8. Дем'яненко Н.В. Управління ресурсозбереження як шлях до ефективного розвитку сільськогосподарського підприємства. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 5 (10). С. 170-174.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790 [Електронний ресурс]. URL: www.rada.gov.ua.
10. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 № 1315 [Електронний ресурс]. URL: www.rada.gov.ua.

11. Гуцаленко Л.В. Формування та облік фінансових результатів відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи»/ Облік і фінанси АПК. 2010. № 11. С. 96-99.
12. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2017. № 28. С. 125-132.
13. Прокопович, Л., & Бурлан, С. (2023). Розвиток методичних підходів щодо управління фінансовими результатами підприємства. Економіка та суспільство, 2023. Вип.47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-79>
14. Осадча А. Г., Брик Н. М. CVP-аналіз як ефективний засіб планування і прогнозування діяльності підприємств. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2020. (1(89)). pp. 153-167.
15. Іщенко Н.А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. Бізнес Інформ. 2020. №5. С. 388-393. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-388-393>
16. Лесюк А.С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. Агросвіт. 2020. № 15. С. 67-73. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306&6792.2020.15.67>
17. Нагорна І.В., Бондаренко В.О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.103>
18. Рзаєва Т. Г., Сереветник О. В. Фінансові результати та напрями їх аналізу за показниками фінансової звітності. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. № 3. С. 121-124. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-282-3-22>
19. Масюк Ю.В., Боюн В.Ю. Управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. Економіка та держава. 2021. № 10. С. 93-96. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.10.93>
20. Ковалевська А. В. Критичний аналіз методів фінансового стану. Економіка підприємства. 2016. № 3. С. 163-169. URL: file:///E:/binf_2012_3_46.pdf.

21. Дорош Н. І. Прогнозний аналіз фінансових результатів та визначення межі банкрутства підприємства. Молодий вчений. 2018. № 2 (2). С. 700-703.

22. Пеняк Ю. С., Гороховацька Н. В. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами. Економічний простір. 2020. №159.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/159-20>

23. Ковтуненко Ю. В. Основні підходи дослідження методик аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 5/1. С.31-33.

24. Киш Л.М., Синявська Н.С. Аналіз фінансових результатів та фінансового стану сільськогосподарського підприємства. Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 13-2. С. 99-103.

25. Ayi Srie Yuniawati, Fanji Farman. Analysis of financial reports to assess financial performance. Jurnal Ilmiah Manajemen Ekonomi & Akuntansi (MEA). 2023. Vol.7(1). Pp.889-900. DOI:[10.31955/mea.v7i1.2948](https://doi.org/10.31955/mea.v7i1.2948)

26. Hussam Al-Ghazali, Hawraa Falyyih Hasan. Analysis of the company's financial performance under the risks of (COVID 19) a case study in industrial companies. Conference: 2nd International conference on engineering and science to achieve the sustainable development goals. 2024. DOI:[10.1063/5.0199718](https://doi.org/10.1063/5.0199718)

27. Lukieto Cahyadi. Analysis of Financial Statements to Measure Financial Performance. International Journal of Multidisciplinary and Current Educational Research (IJMCER). 2021. Vol. 3. P. 224-233. URL: https://www.ijmcer.com/wpcontent/uploads/2021/02/IJMCER_DD03102240233.pdf

28. Ліхоносова Г., Лазебна І. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 25 (1). С. 144–148.

29. Мицак О., Ковтун Н., Лихач О. Удосконалення механізму управління фінансовими результатами підприємства. Галицький економічний вісник. 2019. № 1. С. 115-122.

30. Бондаренко Л., Кузовкін А. Вплив війни на ділову активність підприємств західного регіону на прикладі ТОВ «Торговий Дім «Електрон». Економіка та суспільство. 2023. Вип. (58). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-68>

31. Кармінська-Белоброва М.В. Механізм управління прибутковістю підприємства. Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки. 2015. Вип. 1. С. 139- 147. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvbdfa_2013_1_16.

32. Белкін І. В. Аграрний сектор України в умовах війни: проблеми та перспективи розвитку. Наукові перспективи. 2024. №4 (46). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-486-498](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-486-498)

33. Варченко О.М. Оптимізація структури капіталу як інструмент управління вартістю молокопереробних підприємств. Економіка та управління АПК. 2021. № 1. С. 111–124.

34. Петричко, М. М. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємств. Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал. Мукачєво, 2017. №13. С.662-666.

35. Павленко, О. П. Методологічні аспекти формування страхових фондів аграрних підприємств . Економічний простір. 2020. №2 (154), 207-211. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-39>

36. Попова О., Коцюбинська Л., & Скубій О. Інвестиційна діяльність в сільському господарстві в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*, 2023.(54). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-49>

37. Коваленко Г. О., Чукіна І. В. Вдосконалення управління маркетинговою діяльністю аграрних підприємств. Ефективна економіка. 2021. № 1. DOI: [10.32702/2307-2105-2021.1.86](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.86)

38. Газуда М.В., Газуда Л.М., Герцег В.А. Ключові аспекти цифровізації сільського господарства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2024. №5.

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1\(63\).79-86](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).79-86)

39. Терещенко С.І, Ефективне використання оборотних активів підприємства. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка а менеджмент. 2019. Вип. С.67-71.

40. Кирилюк І., & Трохименко А. Особливості ціноутворення на продукцію АПК. Економіка та суспільство. 2021. (26). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-34>

41. Гамалій В.Ф., Тарасюк А.В. Моделювання процесу оптимізації виробничих витрат сільськогосподарського підприємства. Агросвіт. 2023. №18. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.18.66>

42. Варченко О., Свиноус І., Микитюк Д., Іванова Л., Биба В. (2020). Організаційно-економічна сутність управління витратами сільськогосподарських підприємств. Продовольчі ресурси, 2020. 8(14), 220–229. <https://iprjournal.kyiv.ua/index.php/pr/article/view/61>